

František Fekete

Fluid Identity Club

„Fluidní identita vzniká tam, kde je prostředí příliš uzavřené do sebe a příliš sebe samo obhajující a přesvědčující. Potom se však otevře sám svět a my přicházíme k poznání. Jsme někdo jiný. Jsme pokaždé někdo jiný. Ale kdo? Můžeme být kýmkoliv, naše identita pluje...“ Fluid Identity Club je imaginárním místem, které navštěvují ti, kdo touží měnit a sdílet svůj charakter, etnikum, gender, zájmy i vzhled. Ti, kdo chtějí uniknout z okovů tradiční společenské struktury. Ti, kdo se vzdávají své předurčené, omezující identity ve prospěch volby.

Aktuální realizace *Fluid Identity Club* rozvíjí instalaci *Google Your Melancholy* (2017), složenou z digitálních koláží, animace, textového videa a hudebního soundtracku. K nim se v aktuálním díle připojuje ještě sugestivní, světelně i prostorově podmíněná atmosféra hudebního klubu, která společně s autorským textem aktivuje divákovy emoce. Texty Františka Fekete totiž – podobně jako jeho instalace – obsahují dvě základní roviny sdělení: jsou jak introspekci vlastních duševních procesů, tak i sledem poetických a metafyzických obrazů existence člověka ve vztahu k současnému technologicky založenému světu. Cílem všech jeho instalací je navázat komunikaci v koncepční i emocionální rovině.

V instalaci Fluid Identity Club jsou vystavené fragmenty předmětů, obrazů a myšlenek, které sem pronikají z virtuálního prostoru, z alternativních světů. Světů, kde se člověk stává absolutní individualitou, okamžitým obsahem bez všech apriorních vztahů, kde se vztahy neustále mění podle aktuálních okolností. Dává nám do nich nahlédnout a zachytit letmý dotek jeho nálady. Dojem, trochu překvapivě, není nijak zvlášť radostný – vyvolává pocity melancholie a úzkosti. Vyvolává otázky, jak si lze ve světě fluidních identit uchovat integritu, potřebnou k udržení duševní rovnováhy. „Sotva jsme se přestali dusit ve vězení shody, utopíme se v oceánu volby“, popisuje spisovatel Michael Foley (*Is The Age Of Individualism Coming To An End?*, 2017) a tvrdí, že pro zachování duševního zdraví je nutné udržovat neustálé napětí mezi potřebou osobní svobody a požadavky ostatních. Nároky tradiční společnosti nejsou snesitelné, ale odmítnutí všech omezení také není odpovědí. František Fekete ve svém autorském textu, který je nedílnou součástí výstavy, tuto premisu potvrzuje: „Pochopit sebe a slabost lidství a zvolit závislost.“ Jeho vize však není pesimistická. František Fekete v intencích současného posthumanismu dospívá k pozitivnímu, tedy spíše technooptimistickému směřování. Možná v subjektivních, virtuálních a manipulovaných realitách ztratíme své „naučené“ identity. A možná to bude právě virtualita, která nám pomůže odpoutat se od sebedestruktivních společenských předsudků a najít své skutečné, nedigitalizovatelné já.

Všichni stále hrajeme hru „na identity“, ale zkusit v labyrintu identit potkat sám sebe je úžasně lákavé: „Já je ve skutečnosti někde hluboko. Já není všudypřítomné. ... K tomu, aby byl dnes člověk celý, musí se rozpoltit. Ale rozpolcené části nenechat v sobě, nýbrž je ukrýt. Jeden ze způsobů, jak věci ukrýt je nechat je samovolně plout.“ (Fr. Fekete, www.fluididentity.club).

František Fekete vystupuje i v reálném uměleckém světě v různých rolích. Jako kurátor se uplatňuje již řadu let především v pražské Galerii 35m². Už dříve ho však bylo možné zaznamenat jako spoluzakladatele a kurátora v plzeňské galerii současného umění Vestředu

(2013–2014) nebo jako kurátora výstavy FAMUFESTu (2016). Jméno Františka Fekete se objevuje pod teoretickými texty na webu Artlist, pod recenzemi na Artalku, ale také pod volnými autorskými texty, například v autorské knize Petera Faba *Nail Art* (2017) nebo na webovém rozhraní výstavy *Fluid Identity Club* (2018).

V Galerii G99 Domu umění města Brna uskutečnil v loňském roce performativní autorský/kurátorský projekt, v němž se obě dosud spíše nezávislé role pozoruhodným způsobem propojily. V projektu *TBA* (2017) František Fekete sám fyzicky realizoval šest konceptuálních scénářů, které mu zaslalo šest oslovených umělců: Michal Pěchouček, Pamela Kuťáková, Sam Sráč, Světlana Spirina, Dominik Gajarský a Laura Trenčanská. V prostoru galerie, kde celý projekt osobně veřejně připravoval, posléze vystavil dokumentaci všech těchto realizací, jejichž autorství se v rámci této barthesovsky pojaté hry s koncepty stalo fluidně kolektivním. Divák mohl původní koncept vnímat pouze prostřednictvím anonymní dokumentace performance druhé osoby. Výstava *TBA* explicitně představila dílo jako „předivo citací, přejatých z nespočetného množství kulturních center“ (Roland Barthes, *Death of the Author*, 1977), přičemž složitá struktura a fakt, že se jednotliví autoři během procesu dostali do kontaktu pouze prostřednictvím elektronické pošty, tvoří přímý most k tématu virtuální identity.

Jako student umění se František věnuje vlastní tvorbě už více než pět let, přičemž velmi charakteristická je pro něj těkavost mezi různými médii: instalace Františka Fekete zahrnují a kombinují pohyblivý obraz, autorský text, digitální koláže, grafický design. Podstatným prvkem je však zejména neustálé napětí mezi fyzickým objektem a digitálním sdělením – ať už v podobě textu, nebo pohyblivého obrazu. Postupem času zde stále výrazněji vyvstávají otázky po vztahu člověka vůči oběma dimenzím: jak píše literární kritička N. Katherine Hayles, je zde rozdíl mezi člověkem jako seberegulujícím mechanismem, jehož hranice byly jasně odděleny od prostředí, a člověkem vpleteným do informačního okruhu, který jej zcela proměňuje.

Další práce, realizovaná v loňském roce společně se studentkou CAS FAMU Ninou Grůňovou, má název *Skenovat vinu* (Galerie Cyril, Prostějov, 2017, kurátor David Bartoš). Instalace fotografických objektů – řezů lidským tělem zde byla doplněná zvukovou stopou – fiktivním rozhovorem soudce, digitální bytosti ze vzdálené budoucnosti a vraha, reálné postavy odsouzené v 90. letech 20. století k trestu smrti. Vrahovo tělo bylo pro vědecké účely zmrazeno, rozřezáno, naskenováno a transformováno v digitální objekt nazvaný Adam. Autoři výstavního projektu se zabývají otázkou, „co se při tomto procesu stalo s vrahovou vinou“, která (ať už individuální, nebo kolektivní) je v tomto případě pozitivním vymezením lidské bytosti. Adam je zde metaforou pro virtuální identitu, jež tento transcendentální rozměr s největší pravděpodobností postrádá.

Úsilí o překlenutí rovin exaktních dat a humanisticky neexaktního přístupu uměleckého světa proniká většinou projektů Františka Fekete. Explicitně se tomuto tématu věnoval ve své bakalářské práci s názvem *Věci, kterým nerozumím* (bakalářská práce v ateliéru Mileny Dopitové na Fakultě designu a umění Západočeské Univerzity v Plzni, 2015) a v projektu *Věci, které mě fascinují* (2015), jenž na ni volně navazuje. Přiblížil se tu pojetí teorie vědy Bruna Latoura, který chápe vědeckou aktivitu ne jako exaktní proceduru nebo soubor principů, ale jako systém myšlenek, ústních tradic a specifických kulturních praktik.

Jitka Hlaváčková